

Karen Joy
FOWLEROVÁ

*„Pamat příběhů, v nichž se provokativnost snoubí s nespoutanou představivostí...
Pozoruhodná sbírka neotřelých a strhujících povídek od jedné z nejzajímavějších
amerických autorek současnosti...“ – Kirkus*

Černé sklo

POVÍDKY

Plus

Černé sklo

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.nakladatelstviplus.cz
www.albatrosmedia.cz

Karen Joy Fowlerová
Černé sklo – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

Černé sklo

Obsah

Předmluva	9
Černé sklo	15
Uchazeč	67
Šimabara	71
Elizabethin komplex	83
Jdi zpět	93
Gulliverovy resty	103
Lieserl	117
Dopisy z domova	127
Dvojakost	151
Věrný společník ve čtyřiceti	167
Elixír	179
Lily rudá	199
Kletba temné sudičky	219
Pohled z Venuše: případová studie	225
Večerní utkáni u Lišáka a husy	263
Poznámka překladatelky	278

Karen Joy
FOWLEROVÁ

Černé sklo

Přeložila Petra Jelínková

PLUS

*Pro Shannon
Pro Ryana
mou domácí inspiraci*

*A také pro hvězdnou Ursulu Le Guinovou za to,
že mi svítila na cestu*

Předmluva

VYCHOVALI MĚ ODBORNÍCI. Můj otec byl behaviorální psycholog a moje matka vysokoškolsky vzdělaná učitelka v mateřské škole. Už je mi jasné, jaké vyústění po tomto mém přiznání očekáváte – že rodiče navzdory takové kvalifikaci a zkušenostem (anebo snad právě proto) mou výchovu naprosto zpackali.

Nic by nemohlo být pravdě vzdálenější. Byli opravdu skvělí. Domácnost fungovala na vědecky podloženém principu pozitivního zpevnování. Dostávalo se mi lásky, obdivu, povzbuzení, k ukázněnosti mě vedli citlivě a s vážností mi naslouchali. Tohle vše dosvědčí i můj starší bratr, jenž má v podstatě tytéž prožitky, ale lépe si je pamatuje. Chyby, které jsme přes to všechno udělali, jsou jen a jen naše.

Nedávno jsem se účastnila besedy s jiným spisovatelem, který na jednu z otázek odpověděl, že je ve vztahu ke svému dílu smířený. „Všichni jsme měli takové dětství, jaké jsme měli,“ prohlásil. „S tím už nic nenaděláme.“ Já bych to nejspíš přeformulovala na „Všichni jsme měli takové dětství, jaké si myslíme, že jsme měli,“ kdyby to nebylo (navzdory tomu, že je to pravdivé) tak absurdní. Zůstaňme tedy u jeho vyjádření, ale doplňme k němu hvězdičku a poznámku pod čarou.

Zajisté nejsem jedinou spisovatelkou se šťastným dětstvím. Řekla bych ale, že my spisovatelé, kteří jsme ho měli, sdílíme

otravný, stále se vracějící pocit, že všechna tahle dětská radost naší spisovatelské budoucnosti zrovna nepomohla. Máme podezření – jak kdysi upozornila Maeve Binchyová –, že pro spisovatele se šťastné dětství nehodí. (Mluvila konkrétně o „irských spisovatelích“, ale proč lpět na každém slůvku.) Když se ohlédneme za tou relativní spokojeností, vrtá nám hlavou, proč jsme se na literární dráhu vůbec dali. Co je naším materiálem?

Po mnoho let jsem si tyhle otázky vůbec nepokládala, protože jsem netušila, jak by mi odpověď mohla k čemukoliv prospět. Ráda sama sebe vidím jako autorku se širokým rozpětím, jejíž knihy se sobě navzájem příliš nepodobají. Ráda sama sebe vidím tak, že se vydávám za čímkoliv, co mě zrovna zaujme. Ráda sama sebe vnímám tak, že moje látka se mění. Ale když jsem – tak jako v případě této knihy – konfrontována se sbírkou povídek, které jsem napsala v rozmezí mnoha let, některá témata zkrátka nelze ignorovat.

Jedním z témat, k nimž se nutkavě vracím, je zcela jasně můj otec. Občas si říkám, jestli vůbec kdy píšu o něčem jiném. Přestali jsme se stýkat v době mého dospívání a on zemřel dřív, než se náš vztah stihl urovnat. Neustále se to snažím nějak napravit.

Jako doplněk se v mých textech často vynořuje vědecký výzkum, zvláště ten zaměřený na lidské chování. Vědci se mnohdy objevují v podobě mimozemšťanů. Předpokládám, že to nejen hovoří samo za sebe, ale navíc si to žádá omluvu.

Vždycky jsem trpěla syndromem Rosencrantze a Guildensterna – tedy přehnaným zájmem o okrajové postavy. Poprvé se to projevilo, když jsme v deváté třídě v hodině literatury museli jít na hru *Upoutaný Prométheus*. Má tehdejší představa o tom, jak vypadá kvalitní vyprávění, vycházela z dobrodružného seriálu *Krycí jméno U.N.C.L.E.* V *Upoutaném Prométheovi* nebyli žádní sexy Rusové, žádný triumf dobra nad zlem, žádná akce a ani žádné

pořádné rozuzlení. Byla tam ale divná, trýzněná kráva, která mě upoutala. Zeptala jsem se na ni učitelky a výsledek byl, že jsem jako zvláštní úkol musela prostudovat doporučenou literaturu. Tak jsem se dozvěděla, že většina bohů jsou příšerní násilníci a většina bohyň zase žárlivé semetriky. (Pro pořádek dodávám, že četba navíc mi nikdy nedělala potíže. Považovala jsem ji za privilegium.)

Ve své podstatě je tohle zaměření na okrajovost bojem proti přesvědčení – v literatuře všudypřítomnému –, že někteří lidé jsou důležitější než jiní. Taková domněnka je nesmírně ohavná a obecně škodlivá. Ale ještě jsem nepřišla na to, jak psát a zcela se toho zbavit.

A konečně je tu ještě další motiv, který se mi vrací: ztracený ráj. Tato oblíbená zápleтка byla běžná ve spoustě příběhů, které jsem měla ráda v dětství – *Malá princezna*, *Hobit*, *Čaroděj ze země Oz*, *Král bývalý a král budoucí*, *Popelka*, *Sněhurka*, *Krasavice Beauty*. Moje první vlastní povídky, které jsem napsala asi v pěti letech, se od tohoto schématu nikdy neodchylovaly. Jenže v pěti letech jsem sice chápala, že se štěstí může ztratit, ale taky jsem očekávala, že se zase vrátí. Návrat domů byl nejen možný, ale taky obvyklý: tak ty příběhy končily.

A TOHLE JE PRÁVĚ ta záludnost šťastného dětství – že jednou skončí, a ne tak jako pohádky. „V dětství vždy přijde jeden okamžik, kdy se otevřou dveře a vpustí budoucnost.“ (Graham Greene)

Pro mě těmi dveřmi do budoucnosti byla – jak jinak – kniha. Jednoho dne, bylo mi tehdy asi osm nebo devět, jsem si prohlížela knihovnu v předsíni a vytáhla jsem z police jakýsi svazek jen z jediného důvodu: nikdy předtím jsem nenarazila na knížku, která by se tak málo snažila někoho nalákat ke čtení.

Na jednoduchém černém hřbetu stál stěží čitelný název: *Černá kniha polského židovstva*. Uvnitř byly fotografie, okamžitě jsem

knihu otevřela právě v těch místech. To, co jsem spatřila, mi vůbec nedávalo smysl. Na snímcích byly bytosti, z nichž mnohé připomínaly lidi, ale ne tak docela – měly příliš vystouplé kosti, příliš velké hlavy a oči. Jako první mi hlavou proběhla myšlenka, že se dívám na nějaké mimozemské formy života, o jejichž existenci mi dosud nikdo neřekl. Zavolala jsem mámu, aby mi to vysvětlila.

Její vysvětlení bylo to nejhorší, co jsem do té doby v životě slyšela. Bez přehánění můžu prohlásit, že svět, v němž jsem žila před matčiným vyprávěním, se diametrálně lišil od světa po něm. „Proč to nikdo nezastavil?“ ptala jsem se a matka neměla žádnou dobrou odpověď.

Neočekávaně jsem se kvůli tomu strašně rozzlobila na své rodiče.

Jak bylo v době a na místě, kde jsem vyrůstala, vcelku běžné (i když dnes poměrně vzácné), měla jsem nesmírnou svobodu – co se týče prostoru i co se týče času. Bloumala jsem si, jak se mi zachtělo, bez dohledu a bez přesných plánů, zažívala jsem si svá vlastní dobrodružství a sama si plánovala, co jsem chtěla. V mém dětství se nacházela spousta volného prostoru.

Tím, jak mě rodiče nechávali potulovat se podle mé libovůle, dávali najevo, že svět je bezpečné místo a že se lidem dá věřit. Jaksi nepřímou a nejasně jsem vycítila, že mi lhali, že celý můj život byl klam.

Školu jsem měla asi čtyři bloky od domu. Obvykle jsem tam chodila pěšky. Často jsem se zastavovala na kus řeči u jedné paní, která pracovala na dvorku. Jednou mě požádala o telefonní číslo. Toho večera mi matka řekla, že mě ta paní zve na oběd. Samotnou. Byla jsem z toho úplně nervózní, protože jsem tehdy bývala strašlivě vybíravá v jídle a skoro nic mi nechutnalo. Nedokázala jsem si představit větší hrůzu, než že by po mně někdo chtěl, abych snědla něco, co nemám ráda. Prý si s tím nemám dělat

starosti, uklidnila mě tehdy matka. Všechno to spolu dohodly po telefonu.

A opravdu, hostitelka připravila moje nejoblíbenější pokrmy. Jedly jsme z porcelánových talířů a povídala mi příběhy ze svého dětství. Než oběd skončil, stihla mi slíbit kotátko z příštího vrhu své kočky a svému slovu později dostála. Ukázalo se, že do místního tisku píše fejetony o zahradničení. O pár dnů později jsem se objevila v novinách, kde mě veřejně chválila za to, jaké jsem rozkošné sluníčko.

Takhle se k vám chovali cizí lidé: vytahali krásný porcelán, navařili na něj vaše nejmilejší jídla, bavili vás svými příhodami, dávali vám kotátka a nakonec o vás napsali oslavné články do novin.

Neodvedli vás od matky a otce, nebili vás, nenechali vás vyhladovět a neposlali vás do plynu.

A následovala další odhalení. Časopis *Life* vydal reportáž o týraných dětech, která pojednávala mimo jiné o dvou sourozencích, co vyrostli ve sklepech. A zase tam byla i fotka čehosi příšerného, následků krutosti vepsaných do lidského těla. Ty děti byly zakrslé. Byly to děti-bonsaje. A ti, kdo jim to provedli, byli jejich vlastní rodiče.

SVŮJ DOSPĚLÝ ŽIVOT prožívám přesně napůl mezi radostí a zlostí, mezi vděkem a zděšením. Jistě není třeba vysvětlovat, že ve svých pětadesáti letech mám za sebou pěknou řádku zklamání a utrpěla jsem nejednu bolestnou ztrátu. Nikdo nevyvázne bez újmy. A přece, když to zhodnotím soudně, se ke mně život choval vcelku vlídně.

Většinu lidí, které znám, mám ráda, což není nijak těžké, protože lidi kolem ani dost dobře nejde nemít ráda. O lidstvu jakožto biologickém druhu bych smýšlela velmi dobře, kdybych

nikdy nečetla žádnou historickou knihu. Nebo noviny. Nebo komentáře v internetových diskusích. Vcelku nedávno jsem zjistila, že existuje nová aplikace, pomocí níž můžete rychle ujistit rodinu a kamarády, že jste přežili střelbu, bombardování, nálet dronů nebo vojenský útok. Ta aplikace se jmenuje „Jsem naživu“ (I Am Alive). Vyvinuli ji pro obyvatele Libanonu, ale ukázala se jako užitečná na mnoha místech po celém světě. Předpovídají jí skvělou budoucnost.

Myslím, že moje psaní vyvěrá právě odsud, z téhle ústřední záhady mého života. Je tento svět spíš krásnější než hrozný? Je hroznější spíš než krásný?

Jak můžu takový svět velebit?

A jak bych mohla být tak nevděčná, že bych ho nevelebila?

Někdy na tyto otázky odpovídám tak a jindy zase onak, ale kladu si je neustále. Když se propracovávám nějakým příběhem, odpovědi se v průběhu často mění. Nemění se však tohle – vždycky si uvědomuju, že jakkoliv je tenhle svět krásný a jakkoliv hluboce tu krásu občas vnímám, nemůžu popřít nebo zapomenout, že jsem kdysi žila někde, kde to bylo mnohem lepší.

Karen Joy Fowlerová

21. ledna 2015

Černé sklo

BYLO TO JEDNOHO STŘEDEČNÍHO odpoledne v baru U Senátu. Schilling, majitel podniku, stál za zahnutým pultem a leštil panákové skleničky utěrkou. V zrcadlové stěně za ním se odrážel každý kousek baru: podlaha z mramoru a černého onyxu, lesklý pult z třešňového dřeva i jeho mosazné lemování. Uprostřed visel na stropě lustr. Na policích stála jedna karafa z broušeného skla vedle druhé. Schilling otřel utěrkou i jejich skleněné uzávěry. V rohu na velké televizní obrazovce tančila a zpívala Cher americkým námořníkům. Schilling vypnul zvuk.

V baru se nacházeli tři zákazníci. Dva seděli u stolu poblíž dveří. Byli to byznysmeni. Jeden z nich kouřil. Oba pili.

Vždycky když některý z nich zvedl svou sklenici a pak ji zase odložil, nechal na stole mezi nimi nový mokrý kroužek. Pečlivě dbali na to, aby se jim nezamáčely papíry s tabulkovými přehledy.

Třetí zákazník, vysokoškolský student, seděl u baru a propíjel se nečekaným milostným románkem, který prožíval se ženou, jež by klidně mohla být jeho matka. Objednal si u Schillinga tři koktejly najednou, tři různé koktejly – Bloody Mary, Sex on the Beach a Velvet Hammer. Jako kompromis mu Schilling přinesl jednu Bloody Mary a pustil záznam z MTV, jen obraz bez zvuku – z ohledu k byznysmenům a zároveň to tak víc vyhovovalo i jemu samotnému.

Z ulice do baru U Senátu přišel čtvrtý návštěvník. Když se otevřely dveře, do místnosti vlétl kužel slunečního světla a vzápětí zase zmizel, jakmile se zavřely. „Nalij mi,“ řekl muž Schillingovi.

Schilling po něm střelil očima, zatímco rukávem leštil dřevěný pult. „Vypadni odsud.“

„Nalij mi.“

Byl špinavý a zahalený v několika vrstvách potrhaného oblečení, i tak mu ale nad jedním kolenem zůstalo obnažené místo o velikosti tenisáku. Potahoval ze špačka. Jeho cigareta to nebyla, na filtru ulpěla rtěnka. Tuhle cigaretu ukořistil na chodníku před barem. „Napřed zaplať, cos tu vypil na sekeru,“ trval na svém Schilling.

„Jsem úplně bez peněz,“ odpověděl ten chlap. Cher přivřela oči a otevřela pusou.

„Kde mám ten Sex on the Beach?“ ptal se študák.

„Rušíš mi zákazníky,“ řekl Schilling chlapovi u dveří. „Zasmraďíš mi celý bar.“ Sáhł pod pult pro láhev ginu.

„Poprvý mi alkohol nalil právě on,“ oznámil muž u dveří chlapci na baru. „Kdysi jsem bejval úplně jako ty.“ Udělal dva kroky do místnosti a nechal na černém onyxu špinavé šlápoty. „Dokonči, cos začal,“ vyzval Schillinga.

„Běž pryč,“ reagoval Schilling.

Student si přejížděl čtvrtákem po nose, pak ho nechal hlučně dopadnout na dno prázdné sklenice od Bloody Mary. „Mohl bych dostat další?“ zeptal se. „Dostanu další koktejl?“

Barem prolétł další sloupec slunečních paprsků. V té záři to téměř nebylo vidět, ale Cher tančila.

Otočila se zády. Schilling uslyšel ženský křik a potom se Cher v zrcadle rozpadla na pět kousků a zapadla za barový pult. Sluneční světlo se vytratilo. „Madam,“ vypadlo ze Schillinga, kterému šok málem vyrazil dech. Ve dveřích jeho baru stála zhmotně-

ná noční můra v podobě obrovské ženy v popřechodovém věku oděné v černém. V jedné ruce třímala sekeru. Tou druhou sáhla do živůtku šatů a vylovila velký kámen. Na hlavě měla klobouk s černými pentlemi.

„Sláva Bohu na výsostech!“ řvala ta žena. „Ať zavládne na zemi mír! Pokoj lidem dobré vůle!“ Trefila se kamenem přímo doprostřed velké obrazovky. Ta popraskala, linul se z ní dým a prskavé zvuky, až úplně potemněla. Žena udělala krok vpřed a jednou rukou vandrákovi smetla špačka od pusy. „Neotravuj vzduch těmi svými odpornými zplodinami!“ prohlásila. Potom sekeru zvedla k úderu. Vrhla se k baru a smetla to, co leželo na pultu. Koktejlové třešničky a nakládané olivy létaly vzduchem. „Madam!“ ozval se Schilling. Přikrčil se.

„Ty šířiteli a obhájce obscenností!“ křičela. „Vkročila kdy tvoje matka na tohle místo?“ Kluk sklouzl z barové židličky a běžel k zadnímu východu. Žena ho dohnala třemi kroky. Popadla ho za límec svetru, jako by zvedala kotě, a hodila ho na kolena. Klekla si nad něj a zpívala. „Drž se od ní dál, ne abys ji ochutnal. Kořalku nám dábel dal, přinese jen zmar a žal.“ Pokoušel se jí vymanit. Pustila ho a ještě za ním volala: „Pro tohle tě tvoje máti nevychovala!“ Zadní dveře hlučně práskly.

Byznysmeni se ukryli pod stolem. Schilling zmizel z dohledu. Pobuda se vypařil. Žena se pustila do metodické demolice baru. Prorazila ozdobný soudek za pultem, a když ke svému zjevnému zklamání zjistila, že je prázdný, namířila sekeru k pultu a odsekla uzávěr u jedné z píp. Do vzduchu prudce vystřelila limonádová fontána. Potom roztříštila karafy. Po mramorovo-onyxové podlaze se rozlévaly alkoholové louže. Klobouk se jí svezl na stranu.

„Tahle brandy stojí pětasedmdesát dolarů,“ oznámil Schilling.

„Pekelná břecha,“ odvětila. „Ta tě stojí celou duši.“ Sekala do třešňového dřeva, rozbila zrcadlo na stěně. Vylezla na stoličku

a jediným úderem stála lustr. Schilling vykoukl zpoza baru. Hodila po něm kamenem, ten zasáhl láhev zářivě zeleného pepermintového likéru za ním.

Zase si přidřepal a ztratil se z dohledu. „Za tohle zaplatíte,“ povídal jí. „Do posledního centu.“

„Jsi Satanův společník,“ pokračovala. „Tvým přičiněním se z mužů stávají pijani a z žen vdovy. Ty přitroublý republikánský ožralo naložený v lihu.“ Zdvihla z pultu sedmdesátikilovou pokladnu a držela ji nad hlavou. Znova se dala do zpěvu. „Naši zemi sužuje ten strašný nepřítel, jen vyžeňte ho pryč, zpátky do pekel. Nám vládnout nesmí, krutý trýznitel, jen vyžeňte ho pryč, zpátky do pekel.“ Mrštila pokladnou na to, co zbylo z velké obrazovky. Kasa jen tak tak minula desku stolu, pod níž se skrývali byznysmeni, a zřítila se na mramorovo-onyxovou podlahu.

V díle pokračovala ještě dvacet minut a přestala, až když nebylo co dál rozbít. Postavila se u dveří, narovнала si klobouk a utáhla stuhu. „Dokud tyhle špeluňky nezavrou,“ pronesla, „poteče v ulicích krev.“ Otevřela dveře. Schilling se za barem schoulil ještě níž. Byznysmeni se krčili ve svém úkrytu. Nikdo ji proto neviděl odcházet.

„Svítilo mi do očí slunce,“ vysvětloval Schilling policii. „Když rozrazila dveře, pálilo slunce tak, že jsem na ni ani neviděl.“

„Přišla a křičela?“ Chlapík od novin si psal poznámky.

„Vřískala.“ První byznysmen se pokoušel rozluštit reportérovy poznámky, ale z jeho pohledu byly vzhůru nohama a velmi zběžné. Mluvit s novináři mu zrovna nevonělo. Při styku se sedmou velmocí je přesnost vaší společenskou odpovědností. A i tak se přece může stát, že vás citují nesprávně. To by se nestalo poprvé ani naposledy.

„Tak nějak vřeštěla,“ prohodil druhý byznysmen.

„Všechno to zaplatí,“ ozval se Schilling. „Žádnou galantnost ode mě v tomhle nečekejte.“

„Byla veliká,“ řekl první byznysmen. „Na ženskou.“

„Obrovská,“ upřesnil Schilling.

„Vypadala jako ragbista,“ prohlásil nejistě první byznysmen.

„Vypadala jako obr,“ tvrdil Schilling. Roztřeseným prstem pokynul k pokladně. „Zvedla ji nad hlavu, jako by to bylo prachovka nebo polštář nebo tak něco. To si klidně zapište,“ řekl. „Můžete mě přesně citovat. Šlo tady o opravdu rozrušenou a opravdu velikánskou ženu.“

„Podle mě to není moc dobrý nápad,“ spustil druhý byznysmen.

„Co není dobrý nápad?“ otázal se reportér.

„Takhle velká ženská,“ odpověděl druhý byznysmen.

„Jen se podívejte, co provedla,“ pokračoval Schilling. Vzteky mu hlas přesakoval do pištění. „Jen se podívejte, co mi udělala s barem!“

PATRICK HARRIS BYL AGENTEM Národního úřadu pro kontrolu obchodu s drogami už osm let. Za těch osm let zažil nějakou tu akci. Navštívil Mexiko a navštívil Panamu a navštívil L.A. Jednou nebo dvakrát se přitom dostal do úzkých, ale to neznamenal, že by doma nepomáhal s mytím nádobí.

Harris věděl, že od své ženy žádá hodně. Nejspíš to nebyla úplná brnkačka být provdaná za chlapa, který tu a tam na pár dnů zmizí do Latinské Ameriky a někdy nemá možnost dát vědět, jestli je ještě naživu. Harris dokázal přejet koberec vysavačem, aniž měl pocit, že své ženě prokazuje nějaké laskavosti. Harris uměl uvařit jídlo se vším všudy včetně naplánování a nákupu a tak vůbec bez toho, že by se za to dožadoval jakékoliv zvláštní pozornosti.

Stál u pokladny pro zákazníky s maximálně devíti položkami a platbou v hotovosti s francouzskou bagetou, sýrem Gruyère a pravým švýcarským ementálem a uvažoval, jak naložit s rajčaty, která původně neměl v úmyslu koupit, ale zlákala ho tím, že byla levnější a červenější než obvykle. Žena před ním měla dvanáct kusů zboží. Harrise to nijak nevytočilo. Jen mu bylo líto, jaké obtíže některým lidem činí, když mají hrát podle pravidel. Zatímco čekal, až se načtou ty tři položky navíc, a bezvýsledně, leč s potěšením spekuloval o rajčatech, pročítal si novinové titulky. V jeskynních malbách v Peru byly nalezeny důkazy o pravěkých mimozemských kanibalech a na Marsu byla objevena socha Elvise. Jakémusi muži páchlo z úst natolik, že zabil svou manželku jen tím, jak ji políbil. Bar v Miami zdemolovala jakási položená – pologorila. Než si Harris článek přečetl, uviděl ilustraci, umělecké znázornění královny divočiny v černých šatech a se starodávným čepcem. Znova se na obrázek zadíval. Přečetl si titulek. Jedno z rajčat se odkutálelo z pásu na podlahu. Harris na něho šlápl, rozmáčkl ho a vůbec si toho nevšiml. Noviny si koupil.

V takovéhle šlamastyce ještě za celý svůj život nebyl.

DVEŘE BYLY TĚŽKÉ a opatřené visacím zámkem. Do průchodu se dvakrát vnořil kolibřík, na okamžik se zdržel nad fuchsí, která v tuto roční dobu zrovna nekvetla, a zase zmizel. Nejrozložitější z policistů se pokusil dveře rozrazit ramenem. Pokusil se o to třikrát, ale dřevo nepovolilo. Jedna z žen místo toho vyrazila sklo okna. Harris byl pátou osobou, která vkročila dovnitř.

Vojáci pátrali, zda se tam někdo neskrývá před spravedlností. Motali se v chodbách, vykopávali dveře. Na druhé straně za rozbitým sklem Harris objevil jídelnu. Na stole byl prostřen porcelán a zlaté příbory. Přerušená hostina sestávala z jehněčích

žeber, dušené mrkve, rozpůlených broskví na kari servírovaných na salátových listech. Jídlo na porcelánových talířích leželo už alespoň čtyřadvacet hodin.

Vydal se do knihovny, ale zezadu z domu ho zavolal hlas jedné z policistek. Zněl rozpačitě a úzkostně. Pořád ještě se bojím, jako by říkal její tón. No není to pošetilé?

Harris vyrazil za tím hlasem chodbou a prošel otevřenými dveřmi.

Policistka měla přes rameno přehozenou pušku. V rukách držela velkou sochu svatého Jiří s kopím vraženým do dračího krku. Drak byl výrazně menší než kůň svatého Jiří.

Za policistkou vedly tři schody nahoru k oltáři zdobenému červenými svícemi a bílými květinami a slepičím peřím. Na schodech se rozprostíral koberec, prosebník na něm mohl klečat a případně i ležet, pokud nebyl příliš vysoký. Jinde v místnosti koberec nebyl. Na kamenné podlaze byl namalovaný černý kruh s červeným trojúhelníkem uvníř. Byly na něm vyznačeny čtyři hlavní směry kompasu.

Harris pohlédl k východu. Východní stěna byla stěnou žab. Každý coul sedmi polic pokrývaly kameny ve tvaru ropuch, několik větších spočívalo na podlaze. Každá ropucha byla jiná: měly různé barvy, různé velikosti. Harris odhadoval, že tam těch ropuch bylo na čtyři sta, možná pět set. „Proč ropuchy?“ podívoval se Harris. Vešel dovnitř.

Policistka zakroutila hlavou a vrátila sochu na oltář. „Do prdele,“ prohlásila. Nic tím nemyslela, jen chtěla zahájit konverzaci. „Nezdá se nám to náhodou?“

Jedna z nejmenších ropuch byla vytesaná z obsidiánu. Její oči byly vyleštěná skelná čern. Nebyla o nic větší než Harrisův nehet. Lákala ho. Harris se natáhl. Krátce zaváhal, pak se jí dotkl. Právě v tu chvíli se kdesi v místnosti rozjel motor. Harrise ten

zvuk zarazil, bezděčně ropuchu sevřel v dlani. Podíval se na policistku, která rukou kynula směrem za něho.

Zvuk vycházel z mrazáku u dveří. Byl to malý mrazák, tělo dospělého by se do něho nevešlo. Možná koza. Dítě. Hlava. Harris se zadíval na policistku. „Potraviny,“ podotkl.

„Zásoby,“ nadhodila. Z toho vyplynulo, že otevřít mrazák byl Harrisův úkol. Harris o tom zrovna přesvědčený nebyl. Zíral by jí upřeně do očí, až by ji udolal, kdyby mu věnovala aspoň jeden pohled. Koukl se na policistku, aby se ujistil, že se nedívá. Strčil si černou ropuchu do kapsy a šel otevřít mrazák. O té ropuše prostě ani nepřemýšlel. Jinak by ji nikdy nevzal. Harris byl agent Národního úřadu pro kontrolu obchodu s drogami a i při práci v utajení hrál vždycky podle pravidel. To, že si vzal kámen v podobě žáby, odstartovalo sérii nezvyklých prohřešků. Ke svému zmatení je sám nedokázal vysvětlit. Tu ropuchu vlastně ani nechtěl.

Mrazák lopotně rachotil. Když se Harris oženil se svou manželkou, měli podobně hlučný mrazák. Hodně se hádali: někdy to byly hádky kvůli změnám, kuchyňské hádky se lišily od těch v ložnici a byly stejnou měrou naléhavé, vášnivé i triviální. A mrazák byl třetí hlas, který nesouhlasně mručel nebo nevěřičně chroptěl. Občas je to i rozesmálo. Harris se v sobě snažil vzkřísit tyhle vřelé city k domácím spotřebičům. Zavřel oči a nadzvedl dvířka. Otevřel oči. V mrazáku nebylo nic kromě štosu obrázků.

Harris tlačil víko nahoru, až zůstalo držet otevřené. Něco z toho byly opravdové fotky. Bylo tam několik polaroidek generálovy manželky na zahradním křesílku pod plážovým slunečníkem, tlusté ženy, která zanechala stopy svých nehtů na nejedné generálově milence. Bylo tam několik Kubánců, mimo jiných i Castro, a několik Američanů, Kissinger a Helms, snímky byly vystříhané z časopisů, ale našly se mezi nimi i skutečné fotografie současného a bývalého prezidenta. Byla tam neostrá fotka dvou

mužů, kteří si potřásali rukama na schodech jakési veřejné instituce. Harris v jednom z nich poznal arcibiskupa. Okraje všech snímků někdo namočil do červeného vosku.

ROPUCHU MĚL POŘÁD ještě v kapse i toho večera, kdy navštívil párty v rezidenci Seňory Villejasové. Dostavila se tam řada amerických důstojníků. Seňora Villejasová ho u dveří pozdravila polibkem a zašeptáním. „*El General llegó a la embajada con calzoncillos rojos.*“ Generál se objevil na vatikánské ambasádě v červeném spodním prádle, řekla. Obrátila se, aby zjistila, jestli kapela dostala občerstvení.

Žabí stehýnka, napadlo Harrise. Byl Štědrý večer. Harris dorazil pozdě – příliš pozdě na šampaňské, ale akorát včas na míchané nápoje. Kapela byla domorodá a velmi nóbl. Harris rozpoznal tahací harmoniku, bobla, něco na způsob vuvuzely, triangl. Hráli valčík.

„Slyšel jste to s tou čubou u psí boudy?“ zeptal se ho jeden z amerických kapitánů. Popíjel jahodové daiquiri, zrovna rozvířil jahody brčkem.

„Teď už ano,“ odvětil Harris.

„Nezkoušejte na mě tyhle voloviny,“ prohlásil kapitán. Napil se. „Jste feministka nebo tak něco? Pro váš úřad pracuje v utajení řůra ženských.“

Harris ho ignoroval. U okna si všiml Ruize a namířil si to k němu. Některé páry začaly na prostranství mezi Harrisem a Ruizem tančit. Harris kličkoval mezi tanečnický. Žena, kterou nikdy předtím neviděl, mu vrazila do ruky sklenici – byl to nějaký koktejl, ale pikantní a kořeněný. „Co to piju?“ zeptal se Ruize.

Ruiz pokrčil rameny. „Stihl jsi zavolat manželce?“

„Dnes odpoledne,“ odpověděl Harris. „Zítřka pojedou domů. Co ty?“

„Na jih,“ prohlásil Ruiz. „A vůbec netuším, jak s tím cokoliv z tohoto souvisí.“

„Je to jasný prohlášení,“ řekl Harris. „Když nic jiného, aspoň je to prohlášení.“

„Je to invaze,“ podotkl Ruiz.

Samozřejmě, tenhle aspekt tam byl. Harrise mrzelo, že se Ruiz rozhodl nahlížet na to právě takhle. „Sbíral žáby,“ prohodil Harris, aby změnil téma. „Kamenný žáby.“

„Sbíral jachty,“ navázal Ruiz. „*Macho I, Macho II a Macho III*. Ať mi nikdo netvrdí, že měl v týchle oblasti nějaký potíže. Anebo že mu chyběla fantazie.“

Harris usrkl ze svého koktejlu. Štípal ho v puse. „Proč zrovna žáby?“ Oči mu slzely. Lokl si ještě o něco víc, ve sklenici zbývala tak polovina.

„Možná byly duté,“ uvažoval Ruiz.

„Nebyly.“

„Možná byla dutá jenom jedna z nich a všechny ostatní tam měl proto, aby tu jednu zakamuflovaly.“

Mladá žena Harrisovi dolila další koktejl. „*¿Que estoy bebiedo?*“ zeptal se jí Harris, ale ona odešla, aniž odpověděla.

„Dej si ten můj,“ nabídl Ruiz. Pil margaritu. Podal ji Harrisovi. Harris si nastavil sklenici ke rtům tak, aby se okraje dotýkaly v místě, kde byla vrstvička soli nedotčená, a napil se. Potom sklenici pootočil a usrkl znova. „Jen si dej, klidně ji dopij,“ vyzval ho Ruiz. „Já si přinesu další.“

Hudba začínala znít podivně. Doprostřed parketu se postavil nějaký muž. „Já vám povím, kdo přichází. Já vám povím, kdo přichází!“ křičel. Vychrsl svůj nápoj směrem ke krovům. Ostatní udělali totéž. Harris se zasmál a raději si svou margaritu dopil. Začal cosi povídat Ruizovi, ale ten byl pryč. Ruiz byl pryč dost dlouho.

Tanečníci ztěžka našlapovali a Harrisovi se do ucha zahryzávaly pronikavé tóny trianglu. Bolelo to. Cítil aroma alkoholu a bylin snášejíci se ze střechy. Bubny a dusání nohou mu procházely až do těla. Uvnitř něj cosi hlučně tlouklo, aby se těm zvukům vyrovnalo. Harris odolal nutkání zjišťovat, co to bylo. Vytáhl z kapsy žabku. „Podívej, co mám,“ řekl Ruizovi, ale ten byl pryč. Harris si vzápětí vybavil, že se Ruiz vydal na jih pro margaritu. A už před nějakou dobou.

„Stručně řečeno jste byl úplně státý,“ řekl Harrisův nadřízený.

„Potom mám na chvíli trochu zamlžené vzpomínky,“ oznámil mu Harris. To byla lež, přesněji řečeno jedna z několika lží. Verze příběhu, kterou Harris vyprávěl, měla k úplnosti daleko. Rozhodně vůbec nezmínil, jak ukradl tu ropuchu. A teď vynechal, že si vybavoval ženu ve večerní róbě, jak se na něj usmála a natáhla k němu ruku. Měla v ní květiny. Byly právě v rozpučku. Všichni tančili.

„Bolí mě uši,“ pověděl jí Harris. „Lezou po mně mravenci.“ Pokoušel se je setřást, ale ruce ho neposlušovaly. Klekla si a pořád přitom byla nad ním, takže nejspíš musel být na zemi. Květiny se změnilly v pomalované vejce. „Takhle vypadá váš mozek, když berete drogy,“ zasmál se Harris. Držela vejce před ním, dobře věděla, že se pro něho nenatáhne, a škádlila ho.

„Co chceš?“ Měla odhalená ramena, a už když se ptala, sama odpověděla tím, jak se zhluboka nadechla a ve výstřihu se jí vzedmula prsa. „Co doopravdy chceš v hloubi svého srdce?“

Harrisova duše se odpojila od těla a ulétla pryč.

„Myslím, že jsem se z toho dostal jenom hodně těsně,“ řekl Harris nadřízenému.

„To je riziko práce v terénu. Občas na sebe člověk přitáhne podezření, když odmítne. To víme.“ Ten bulvární plátek, který si Harris koupil, ležel na stole rozložený mezi ním a nadřízeným.

Nadřízený právě dokresloval jednomu z mimozemských kanibalů na peruánských jeskynních malbách knírek. Začernoval mu zuby. Harris nepatřil k lidem, kteří čmárají po obrázcích, natož po obrázcích pravěkých památek, a bylo mu to velice nepříjemné. „Moc si vážím toho, že jste přišel, ale nezdá se mi, že by mělo smysl to hlásit. Chci říct, že ve vašem případě nešlo o úmysl. Zdrogovali vás neúmyslně.“

„Otrávil mě,“ namítl Harris.

„Jak to souvisí s tou ženou? S tou gorilou.“

„Guerillou?“ zopakoval Harris. „Souvisí to ve všem. Otrávil mě agentky Panamských ozbrojených sil.“ Zhluboka se nadechl. „Máte tady něco, čeho bych se mohl napít?“

Nadřízený pokynul k baru. Harris si nalil panáka whisky. Obrátil ji do sebe na ex. „Ropucha je významný mayský symbol halucinózy.“ Whisky ho hřála na jazyku a v hrdle. „Ve středověkém evropském čarodějnictví se ropuchy nechávaly rozložit v menstruační krvi a pak se z toho vyráběly lektvary. Ropucha, jež třicet dní / pod kamenem ve spaní / ropušinou puchla v těle, / ať se první v kotli mele!“ zarecitoval Harris.

Nadřízený na něj civěl. Nebyl to žádný vzdělanec. „Shakespeare,“ vysvětlil Harris omluvným tónem, jako by litoval, že se předváděl. „Něco si teď k tomu načítám. Ne že bych tyhle věci tak dobře znal z hlavy. Nejsem žádný žaboznalec.“ Harrisův nadřízený dál zíral. Harris si nalil dalšího panáka, aby se zklidnil. „Na Haiti je ropucha symbolem zombie.“ Harris do sebe whisky obrátil a vyhýbal se přitom šéfovou pohledu. „Co víte o Carry A. Nationové?“ zeptal se Harris.

„Připravte mi o tom písemnou zprávu,“ řekl mu nadřízený.

Bod jedna: Existují skutečné zombie.

Ta žena viděla, kde se Harris vznáší nad svým tělem. Začala mu zpívat – sice potichu, ale slyšel ji i přes bubnování. „Ti bon ange,“ prozpěvovala. Z vejce v její ruce se stala hliněná nádoba. Držela ji tak, aby se posunul trochu níž a podíval se na ni. Chtěla po něm, aby nahlédl dovnitř nádoby, a ne na ni samotnou, protože její podoba tékala. Vůbec to teď nebyla krasavice, vlastně byla ošklivá – stará a ošklivá. Kůži měla na krku svaštělou jako ropucha. Takhle proměna Harrisovi připadala tak trochu urážlivá. Vybavil si, jak moc miluje svou ženu. Zrovna dnes s ní mluvil. Už se nemohl dočkat, až se vrátí do těla a k ní domů. Opravdu odmítal, že by ho místo toho měla svést nějaká šeredná stará ženská. „Ti bon ange,“ zpívala. Měla hluboký skřehotavý hlas. „Jen se podívej do mého džbánu.“

Bod dva: Ti bon ange. Ti bon ange znamená „malý dobrý anděl“. Každý člověk, který kdy žil, se skládá z pěti složek. Nazývají se z'etoile, n'ame, corps cadavre, gros bon ange a ti bon ange. Zde se musíme zabývat jen třemi posledními.

Gros bon ange (velký dobrý anděl) je nerozlišená životní síla. Váže vás ke zbytku živého světa.

Ti bon ange (malý dobrý anděl) je vaše osobní životní síla, vaše individuální osobnost.

Corps cadavre (mrtvola) je vaše tělo.

Harris pod sebou viděl temný otvor nádoby, kruhovitou tůň černoty. Kruh se rozšiřoval, až byl dost velký, aby Harrise pojmul. Nebyl si jistý, jestli se otvor zvětšoval, protože žena nádobu zvedala, nebo jestli k němu sám sklouzával, jako když je písek vtahován do chřtánu přesýpacích hodin. Ať tak nebo onak, byl v nebezpečí. Harris hledal nějaké tmavé místo, kam by se mohl skrýt. Vklouzl do třpytivé černoty kamenné ropuchy, spočívající v ruce jeho nehybného corps cadavre.

Přišel americký kapitán a klekl si vedle Harrise po druhém boku. „Co to tady máme?“

„Agenta z protidrogového.“ Krásná žena byla zpět. Americký kapitán s ošklivou starou ženou naprosto odmítal mluvit. Kráska proměnila nádobu na vinnou sklenku a nevinně z ní usrkla.

Bod tři: Jak vytvořit zombie. Abyste vytvořili zombie, musíte oddělit ti bon ange od gros bon ange. Vyvedete ti bon ange z corps cadavre a gros bon ange necháte.

Toho bokor dosáhne s pomocí bufotoxinu, nesmírně silného jedu získaného ze žláz ropuchy *Bufo marinus* a tetrodotoxinu získaného z kůže, jater, varlat a vaječnicků ryb z čeledi čtverzubcovitých. Bufotoxin stimuluje srdeční aktivitu. Tetrodotoxin způsobuje ochromení nervové a svalové soustavy. Podávají-li se společně ve vhodném dávkování, vytvoří živou mrtvolu.

Je zcela zásadní, aby dávkování nepřevýšilo hranici. Použijete-li jedu příliš, zabijete tělo a donutíte k odchodu i gros bon ange.

„Já vím,“ řekl kapitán.

Žena chtěla, aby kapitán odešel, aby mohla Harrisovi zase zpívat. „Přehnal to s pitím.“

Kapitán Harrisovi cvrnkl prstem do nosu. Harris ho při tom viděl. „Práce v utajení je pro baby. Přál bych si, aby nám z protidrogového aspoň jednou poslali agenta s pořádnýma koulema.“

Žena se rozzlobila, což způsobilo, že zase zestárla, ale kapitán se zrovna nedíval.

„Nafoukaný, povýšený kokoti,“ prohlásil. „Nejneschopnější ze všech úřadů, co jich americká vláda má, a to už je co říct.“

Kapitán se na ni zase podíval. Byla krásná a pila červené víno.

Oči se jí třpytily jako mince. „Přál bych si...“ spustil kapitán. Přisunul se blíž k ní. „Mám vám prozradit, co bych si přál?“ ptal se. Harrisovi se ulevilo, že kapitán nikam neodchází, přinejmenším tu zůstane, dokud ta žena před ním nezestárne, a to ona podle všeho nebyla ochotná dopustit. Možná tím chtěla kapitána překvapit. A to by mu právě patřilo, kdyby se ukázalo, že svedl nějakou starou čarodějnici. Kolem Harrise vířil večírkový rej: tančící páry, popíjející páry. Celou scénu halilo dozlatova černé opalizování žáby, ale Harris i přes ten závoj matně viděl, že uvnitř každé ženy – bez ohledu na to, jak je ladná a půvabná – se skrývá stará čarodějnice a vyčkává.

„CO TO PÍŠEŠ?“ zeptala se Harrise jeho manželka. Neslyšně nakráčela zezadu až k němu. Překvapením nadskočil. Předklonil se, aby zakryl monitor.

„Nic,“ odvětil. Harris svou ženu miloval a věděl, že v jejím zbožňovaném a dobře známém těle se neschovává žádná nevraživá babizna. Copak vždycky nepomáhal s nádobím? Copak nebyl vždycky chlap, co nemá s ničím problém? S ní byl v bezpečí. Harris si jen přál, aby se k němu takhle nepříkradla.

„Co to čteš? Knížky pro děti?“ zeptala se nevěřičně. Učila britskou, americkou a ženskou literaturu na bakalářském stupni. Harrisovi připadala, byť to myslel láskyplně, trochu snobská. Pravda byla, že měl na pracovním stole komínek knížek – několik japonských farmakologických spisů, několik svazků o voodoo rituálech a pár historických knih o hnutí křesťanských bojovnic za abstinenci. Jen jediná knížka byla dětská a zrovna na tu Harrisova žena kápla. *Život děvčete od Carry A. Nationové*, stálo na hřbetě.

„Půjdeš si lehnout?“ zeptala se Harrise žena.

„Za chvíli.“

Odešla do postele bez něho a knížku si vzala s sebou.

PĚTILETÁ CARRY MOOROVÁ – jméno Nationová přijala až později, když chtěla „přivést lid“ k abstinenci – seděla na pilířové verandě a netrpělivě čekala, až přijede domů její matka. Otec matce koupil nový kočár. Malá Carry ho chtěla vidět.

Psal se rok 1851. Za Carry se nacházel jednopatrový kentucký dřevěný domek, ve kterém Moorovi bydleli. Trůnil na konci řady proskurníkových keříků a cedrů. Po pravé straně stály chalupy pro otroky. Nalevo byla zahrada: růže, šeříky a vrtič maří list. Máří – tedy Mary – se jmenovala Carryina matka.

Carryina matka nebyla jako ostatní matky. Krátce po Carryině narození o sobě Mary usoudila, že se ve skutečnosti jmenuje Viktorie. A nebyla to jen tak nějaká hra. Mary se považovala za skutečnou anglickou královnu. Carry s ní mohla mluvit, jen když si požádala o audienci. Občas z toho Carry bývala velice smutná.

Carry viděla, jak po silnici přijíždí Bill, jeden z otroků. Bill byl hodně mohutný. Jel na bílém koni a měl na sobě pěkný červený jezdecký kabát. Nevypadal báječně? Držel lovecký roh, který hlučně troubil, když do něho člověk zadul. *Tradá! Tradá!* Přijíždí královna.

Carry viděla, že za ním jede kočár. Byl to ten nejkrásnější kočár, jaký kdy viděla. Měl záclonky a lesklá kola a ladil k šedivým koním, kteří ho táhli. Kočího dělal jiný otrok, Henry. Na hlavě měl vysoký hedvábný klobouk.

Kočár zastavil. Mary vystoupila. Byla oděná celá ve zlatě a měla korunku z broušeného skla. Chtěla pasovat farmáře Murrayho na rytíře deštníkem. Farmář Murray byl jejich soused. Zrovna okopával plevel z cibule. Farmář Murray se pokoušel Mary deštník sebrat.

„Ach, mami!“ zavolala Carry. Utíkala po cestě k matce. „Vezmi mě na projížďku.“

Matka se na Carry ani nepodívala. „Betsey,“ ozvala se. Betsey byla jednou z otrokyň. Měla teprve třináct let, ale už to byla vdaná žena s vlastním dítětem. „To dítě je špinavé. Odved' ji pryč a umyj ji.“

„Mami!“ spustila malá Carry. Tolik si přála projet se kočárem. „V domě ji nechceme,“ prohlásila Mary. Královny někdy hovoří v množném čísle, i když mluví jen o sobě. Mary používala královský plurál. „Dnes večer bude spát u tebe, Betsey,“ pokračovala Mary.

Carry nevdalo spát u Betsey, ale znamenalo to, že tam bude i Josh, Betseyin manžel. Josh byl zlý. „Prosím, nenuť mě spát s Joshem,“ žadonila Carry, ale její matka už prošla okolo ní.

Občas matka nebyla ke Carry příliš vlídná, ale zato Carry měla spoustu kamarádů. Byli to její otroci! Měla Betsey a také Judy, která byla hodně stará, a Elizu, která byla moc krásná, Henryho, který byl chytrý, a Toma, který byl milý. Carry s nimi jedla a spala u nich. Měli ji moc rádi.

Jednou večer Henry vyprávěl strašidelnou povídku. V boudě pro otroky byla tma a všichni seděli okolo ohně. V příběhu vystupoval zlý otrokář, který zemřel, ale vrátil se jako přízrak s okovy, aby své otroky strašil. Všichni z nich věřili na duchy, a tak bylo vyprávění o to děsivější. Carry se z něj rozechvěla.

Najednou se ozvalo klepání na dveře. Carry zděšením nadskočila. Ale byl to jenom pan Brown, dohlížitel. Když to Carry zjistila, rozesmála se. „Mysleli jsme, že sem jde někdo zlý,“ řekla. Pan Brown se také zasmál. Přišel si jen promluvit s Elizou. Odvedl ji do své chaty, aby tam s ní něco probral. Judy a Betsey Henrymu vyčinily, že svým příběhem Carry vystrašil.

Bod čtyři: Na Štědrý den jsem na večírku v domě Seňory Villejasové jen tak tak přežil pokus Panamských

obránných sil proměnit mě v zombie. Útok vedla buď krásná mladá Panamka, nebo stará Panamka. Připadala mi, že je průběžně obojím.

Za běžných okolností se nervové impulsy v těle přenášejí z páteře díky tomu, že se liší koncentrace sodíku a draslíku uvnitř a vně membrány axonu, výběžku nervového vlákna. Jedinečná heterocyklická struktura molekuly tetradotoxinu blokuje sodíkové kanály. Změna hladiny sodíku tedy ovlivňuje účinnost této drogy. To, že jsem ze situace vyvázl, bylo jen dílem šťastné náhody. Vypil jsem tou dobou půl margarity. Předpokládám, že mě zachránilo jen to, že jsem zároveň požil více soli.

Snad ani nemusím zdůrazňovat, jak výhodné by pro drogové kartely bylo mít protidrogového agenta zcela pod kontrolou.

Harrisovi se nad klávesnicí potily ruce. Olízl si prst, ucítil chuť soli. Na stěně za ním visela mapa s pěti barevnými špendlíky. Jeden špendlík byl zapíchnutý v místě Vatikánského velvyslanectví v Panamě. Další znázorňoval bar U Senátu v Miami. Ostatní pokračovaly směrem na sever, více či méně v přímé linii. Pokud by se protáhla, protнула by Washington, D. C.

Bod pět: Loa. V okamžiku smrti ti bon ange přežívá a vrací se, aby žil v jiném těle. Každý z nás má přímou duchovní linii sahající hluboko do minulosti. Po mnoha takových návratech individuální duch metamorfuje do nerozlišené, těla zbavené energie. Propojí se s kosmickým zdrojem života, kde spočívá loa. Když je loa zavolána zpět, vrací se z tohoto zdroje jako očištěná mytologická verze sebe sama.

Individuální ti bon ange se stal archetypem. Tytéž mytologické postavy, které známe v katolické církvi jako svaté, se ve voodoo objevují jako loa.

Večer dne dvacátého čtvrtého prosince 1989 jsem přesvědčil několik agentů Národního úřadu pro kontrolu obchodu s drogami, aby se ke mně připojili při vyvolávání loy. Nepřivolávali jsme konkrétní duchy jménem. Oslovili jsme své vlastní duchovní předky. Požádali jsme je o zbraň, která by pomohla v našem boji proti drogovým kartelům.

„Pošlete nám protidrogovýho agenta s koulema!“ křičel Harris. Smál se celý štěstím bez sebe, že je zpátky ve svém těle. Brnělo mu v rukách, rty měl strnulé a stehna rozehřátá. Válka skončila a on není mezi mrtvými. Byl Štědrý den. Ruiz a Casteneda a Martin a několik dalších měli povolené kravaty, rozepnutá saka a vyzuté boty a tančili s Harrisem na zahradě Seňory Villejasové. Obsah svých sklenic vychrstli do křoví vystříhaného do tvaru slonů a velbloudů a žiraf. Rukama mačkali květiny. Martin si rozepnul zip na kalhotách a pak zase zapnul tak, že mu z rozkroku čouhal bílý kosatec. Samozřejmě to ve skutečnosti žádný tanec nebyl. To si jen tak vymysleli něco vlastního.

Raději bych neuváděl jména těch, kdo se ke mně při zmíněném rituálu připojili, protože návrh vzešel výhradně ode mě. Na svou obranu bych chtěl zopakovat, že jsem v onu dobu byl pod vlivem bufotoxinu, jenž je znám svými halucinogenními účinky, a rovněž alkoholu. Nejednal jsem střízlivě. Ani na okamžik jsme neuvěřili, že bychom v přivolání ducha uspěli. Celá záležitost byla zamýšlena jako opilecký špás.

Vědecky vzato se domnívám, že jsme se pokoušeli chránit sami sebe před strachem z voodoo tím, že si z něj uděláme legraci. Právě jsem přežil útok na svou duši. Skutečnost, že na takové útoky nevěřím a předpokládám, že šlo o čiré halucinace, nic nemění na tom, že mě taková situace zneklidnila.

Ve světle nedávných událostí a s odstupem času se mi však zdá možné, že jsme podcenili schopnosti jihoamerického drogového kartelu šamanů voodoo. Haitské zombie se obvykle popisují jako nechápavé osoby mdlého rozumu. Mezi našimi předními vládními představiteli jsou osoby, které odpovídají tomuto popisu a zároveň se o nich ví, že navštívily Latinskou Ameriku. Národní úřad pro kontrolu obchodu s drogami by měl připravit seznam takových činitelů, pod nějakou záminkou se s nimi setkat a nabídnout jim pokrmy s vysokým obsahem soli.

Ruiz na něho civěl s otevřenou pusou. Z nebe spadla na zahradu z'etoile. Přiletěla v podobě hořícího kamene. Přistála na jednom z keříků ve tvaru velblouda a způsobila, že se zahrada roztavila.

Obrysy květin a stromů zůstaly, ale teď je tvořil oheň. Protidrogoví agenti vzpláli plamenem. Harris viděl i jejich siluety. Pokračovali v tanci, dusali planoucíma nohama po trávníku v podobě ohnivého jezera a mávali rukama, z nichž sršely jiskry.

Zpoza velbloudovitého keře se vynořila žena – ne skutečná, nýbrž ohnivá. Rostla a rostla, až byla větší než on, a objala ho ve své plamenné náruči. Vzduch byl tak rozpálený, že Harris nemohl dýchat. Začal panikařit. Šmátral v kapse po kamenné ropuše, protože si vzpomněl, jak už do ní kdysi utekl jako do skrýše. Ona se

jí ale dotkla jedním prstem a roztavila ji v cosi malého a falického. Zasmála se a znova ji roztavila, tentokrát v beztvárovou hmotu, loužičku černého skla.

„Kdo jste?“ zeptal se jí Harris a ona mu to pověděla. Potom mu sežehla chodidla, až z toho bolestí omdlel a domů ho museli odnést.

Následujícího rána měl ropuchu v kapse a popáleniny na nohách se vyléčily. Ruiz se přišel rozloučit. „*Feliz Navidad*,“ popřál Harrisovi. Jako dárek přinesl kandované ovoce. „Dej za mě pusu svojí ženě. Máš to ale štěstí, ty parchante.“

Harris mu poděkoval za dárek. „Super večírek,“ nadhodil opatrně.

Ruiz pokrčil rameny. „Ty ses bavil výborně,“ přisvědčil. „Pořádně ses rozjel.“

Jinak si toho moc neřekli. Cestou na letiště Harris nasměroval taxikáře tak, aby projeli okolo domu Seňory Villejasové. Zahradka byla zelená.

S CARRYINOU MATKOU TO občas bývalo o něco lepší, když měla nová místa nebo nové lidi, které mohla navštívit. Carryin otec George měl potíže se svou realitní firmou. Moorovi se často stěhovali a byli čím dál chudší. Když bylo Carry deset, přestěhovali se do Cass County v Missouri. Carry se po Kentucky stýskalo. Stýskalo se jí po Billovi a Elize, které prodali. Stýskalo se jí po krásném domě, který v Kentucky mívali.

Ale žít v Cass County bylo pořádně vzrušující! Jen o kousek dál přes hranici bojovali v Kansasu lidé, kterým se líbilo mít otroky, s těmi, kterým se to nelíbilo. Těm, co souhlasili s otroctvím, se později říkalo Konfederace nebo Jižani. Těm, co s ním nesouhlasili, zase Unie nebo Seveřani. V Kansasu se konaly volby, aby se zjistilo, jestli z něj lidi chtějí mít svobodný stát bez

otroků. Příznivci jižanského postoje z Missouri sebrali volební urny a oznámili, že Kansasu spočítají hlasy.

Řekli, že Kansas volil tak, že bude ilegální i to, když někdo vyjádří nesouhlas s otroctvím. Člověk, který řekl, že se mu otroctví nelíbí, za to mohl být popravený. Umřelo tolik lidí, že se státu začalo říkat „Krvavý Kansas“.

Pro Carry to bylo těžké období. Na pět let zůstala upoutaná na lůžko.

Psychologové dnes říkají, že možná onemocněla na tak dlouho z toho, jak se její matka považovala za královnu Viktorii. Psychologové jsou lidé, kteří zkoumají, jak se člověk cítí a chová.

V roce 1857 Carryin doktor usoudil, že má tuberkulózu střev.

Ale její otec George řekl, že ta nemoc je trestem za to, že nemá dost ráda Boha. Občas ji navštěvoval v jejím pokoji. „Proč odmítáš mít ráda Boha, Carry?“ vyptával se jí. Míval při tom v očích slzy. „S takovou umřeš a mně pukne srdce žalem,“ říkával.

Carry nechtěla, aby byl její otec smutný. Snažila se ze všech sil mít Boha radši. Carry se považovala za hroznou hříšnici. Občas, když ještě bývala malá holka, ukradla nějakou tu drobnost pro své otroky: kousičky stužek, tu a tam lžičku cukru. Carry říkala, že její vlastní srdce je ta nejčernější a nejošklivější věc, jakou kdy viděla.

Jednou, když bylo Carry dvanáct, ji George vzal na náboženské setkání. „Kdo půjde k Ježíšovi?“ tázal se pastor. Carry řekla, že ona. Měla horečku. George se bál, že Carry umře, a tak ji s pastorem – přestože byla zima – vzali rovnou k ledové říčce. Voda byla úplně studená! Carry se brodila vodou a pastor ji ponořil pod hladinu.

Když Carry vyplula nahoru, prohlásila, že se naučila milovat Boha. Přivolala si k sobě do pokoje otroky, aby jim mohla kázat. Carry jim pověděla, že Bůh sesílá na lidi trápení, protože je miluje a chce, aby oni milovali jeho. Bůh Carry miloval tak, že na

ni seslal nemoc. Otroky Bůh miloval tolik, že je učinil otroky. Teď když Carry našla lásku k Bohu, začala se cítit líp a za dva roky už dokázala vstát z postele.

Otroci usoudili, že když milují Boha, možná už by nemuseli být otroky. Řekli Georgeovi, že chtějí jet do Lawrence do Kansasu, kde bylo otroctví zakázáno. Odtamtud bylo do Cass County v Missouri velmi blízko.

George otrokům řekl, že se všichni místo toho odstěhují do Texasu. Texas byl od Lawrence velmi daleko.

Bod šest: Netuším, kde si pořídila to tělo. Loa se obvykle zjevuje tak, že se někoho zmocní, ale nepamatuju si, že by se večírku účastnila tak velká žena, jak bylo uvedeno. Kromě toho si vybavuju, jak se loa zhmotňovalo z plamene. Nemusím opakovat, že tou dobou jsem byl pod vlivem bufotoxinu.

Bod sedm: Astrální bytosti zvané loa často bývají náboženské archetypy. Carry Nationová podle svých vlastních slov už jako dítě hovořila s anděli a ve sklepním okně spatřila Ducha svatého. Během života vykonala dva zázraky a zažádala o prohlášení za svatou, což jí však bylo zamítnuto. Vzhledem k tomu, že jsme s agenty provedli pouze kvazi-vooodoo rituál, mělo by jistou logiku, že jsme výměnnou dostali pouze kvazi-světici. Loa, kterou jsem přivolal, byla Carry Amelia Nationová. Řekla mi to ona sama.

Bod osm: Zeptat se generála, proč odešel z Vatikánského velvyslanectví.

Na otázku z bodu osm už Harris znal odpověď. Měl přátele mezi advokáty, kteří v Miami zastupovali kokainové dealery. Ne

že by snad jejich profesní zájmy byly slučitelné. Zkrátka se ale často potkávali.

„Tak o co šlo?“ zpravoval advokát Harrise o tom, jak se vyptával generála. „Proč jste odešel? Byla to kvůli té bílé místnosti bez oken a televize? Byla v tom alkoholová deprivace?“

„Byla v tom ženská,“ odpověděl generál.

„Mluvil jste se svou milenkou.“ Tolik toho advokát vytušil. V té době ji zadržovali Američani. „Přesvědčila vás?“

„Ne.“ Generál se prudce rozklepal. Pokožka mu zfialověla jako baklažán. „Byla to příšerná, obrovská žena, s takovou by žádný chlap spát nechtěl.“ Advokát sdělil Harrisovi, že generál byl s velkou pravděpodobností homosexuál. Vždyt nedávno začal nosit žlutou kombinézu, že? A neřekl snad, že v Panamě nikdo nemá koule kromě teploušů a ženských? „Zpívala mi,“ svěřil generál advokátovi.

„Heavy metal?“ zeptal se advokát.

„Náboženskou píseň, *Komu zbude ‚Ach‘ a komu ‚Běda‘*“, odpověděl generál.

To Harris ve své zprávě neuvedl. Byla to konverzace mimo záznam. A navíc tomu budou lidi z úřadu stejně věřit víc, když na to přijdou sami.

Harris stiskl tlačítko pro vytištění. Do předepsaného formuláře se vešla jen první část jeho zprávy. Zbylé stránky k ní připevnil sešíváčkou. Podepsal zprávu a nalil si sklenku sherry jako šláftruňk.

MOOROVI V TEXASU NEPOBYLI DLOUHO. Mnoho z jejich otroků onemocnělo břišním tyfem, když putovali pěšky z Missouri. Všichni koně jim pomřeli. George se pokoušel farmařit, ale neuměl to. Mary ohlásila jednomu ze sousedů, že mu zabavuje půdu i šlechtický titul, a ten jim za to zahodil všechny pluhy do řeky. Brzo neměli co do úst.

George svolal své otroky. Pověděl jim, že se rozhodl dát jim svobodu. Otroci se vyděsili, že by měli být propuštěni na svobodu bez jídla. Někteří z nich plakali.

Pro Moorovy bylo velice těžké se s nimi rozloučit. Ale Carry řekla, že otec udělal správnou věc. Věřila, že otroctví je obrovská nespravedlnost. Obdivovala Jamese Browna, který v Kansasu bojoval za práva otroků a byl za to i oběšen, když bylo Carry třináct let. Po celý zbytek života zůstal John Brown jejím hrdinou. „Až vyrostu,“ tvrdila Carry, „budu tak statečná jako John Brown.“

Mezi Texasem a Missouri zuřila občanská válka. Královský kočár museli prodat. Když se Moorovi vraceli do Missouri, nezbylo jim než jet na malém prostém povoze. Jednoho dne se za nimi začala otřásat zem. Zastavili u cesty. Zemětřesení to však nebylo. Byla to konfедераční kavalerie, která mířila do bitvy k Pea Ridge. Po jízdě nastoupili pěšáci. Trvalo dva dny a dvě noci, než kolem nich vojáci prošli.

Třetího dne uslyšeli děla. Moorovi se znova vydali pomalu na cestu ve směru zvuku z kanonů. Čtvrtého dne kolem nich konfедераční armáda projela znovu. Tentokrát mířili na jih. A ustupovali. Moorovi na svém povoze projeli přímo přes doutnající bojiště u Pea Ridge.

Přenocovali na farmě s jakousi ženou a pěti raněnými vojáky Unie. Vojáci byli v příliš vážném stavu, než aby je převáželi, tak se žena nabídla, že o ně bude pečovat. Prozradila Carry, že má sama pět synů. Bojovali za Jih. Carry jí pomáhala chlapce umýt a postarat se o ně. Jeden z nich umíral. Mary je všechny pasovala na rytíře.

„BAVÍ TĚ TA KNÍŽKA?“ podivil se Harris celý překvapený, že je jeho žena ještě vzhůru. Svlékl se a lehl si vedle ní. Přitáhla si k sobě víc než svou polovinu přikrývky. Musel se přisunout hodně blízko,

aby se zahřál. Položil jí ruce přes břicho a cítil, jak se pohnula tak, aby se jim oběma leželo pohodlně.

„Ano, bavi,“ odpověděla. „Podle mě je báječná.“

„Báječná?“ Harris ruku odtáhl. „Co tím chceš říct, ‚báječná‘?“

„Myslela jsem tím, že měla pestrý a úžasný život. Tak silný příběh.“

Harris ji zase objal. „To ano,“ přitakal.

„A navíc to byla taková energická, silná žena. Po tom všem, co prožila. Velice houževnatá, pozoruhodná žena.“

Harris ruku zase stáhl pryč. „Vždyť byla blázen,“ podotkl stroze. „Náboženská fanatička se sekýrou. Byla k smíchu.“

„Byla to superhrdinka,“ oponovala Harrisova žena. „Proč o ní nenatočili film? Podívej.“ Listovala stránkami *Života děvčete* k přehledu fotografií uprostřed. Přeskočila snímek, na kterém Carry klečela s biblí ve vězeňské cele, k více konfrontační scéně: Carry ve svém bojovém úboru, jak hrozí fotografovi, že ho setne sekerou. „Dokonce měla i vlastní kostým. Sama si ho navrhla jako Batman. Vidíš? Šila si speciální šaty s vnitřními kapsami, kam si dávala kameny a munici. Pustošila bary a k tomu šila jako ďábel. Může se něčím takovým pochlubit třeba Rambo?“

Vsadím se, že kameny vrhala jako ženská,“ procedil Harris. Snažil se odlehčeným tónem zamaskovat, že ho to dost rozhodilo.

Zato jeho manželka nemaskovala nic. „Měla ale podle všeho mimořádný cíl,“ spustila učitelským tónem, jímž zpravidla dávala najevo, že ji něčím zklamal. „Ženy jsou odříznuté od bohaté mytologické tradice, kterou máte vy muži. Ženy lační po hrdinkách. Schválně nějakou jmenuj.“

„Cože?“ zaváhal Harris.

„Jmenuj mi nějakou historickou hrdinku. Rychle.“

„Johanka z Arku,“ odpověděl Harris.

„To by zvládl každý. Řekni mi další.“

Harris nic nenapadalo. Jeho žena poklepávala prsty o stránku, aby mu dala najevo, že čas kvapí. Vždycky obdivoval politický aktivismus herečky Morgan Fairchildové, ale předpokládal, že to by nebyla správná odpověď. Kdyby nebyl tak podrážděný, nejspíš by s nějakým dalším jménem dokázal přijít.

„Harriet Tubmanová,“ opáčila jeho žena. „Donaldina Cameronová. Edith Cavellová. Yvonne Hakime-Rimpelová.“

Sice byla snobka, ale zároveň byla spravedlivá. Harris si říkal, že jeho žena nepatří k těm feministkám, které si jednoduše překroutí historii, kdykoliv se jim něco nehodí do krámu. Harris vstal z postele a vrátil se do pracovny. Nohy ho na holé dřevěné podlaze studily. S peřinou nebo bez, chvíli by to trvalo, než by se mu zahřály. Vylovil z hromádky na stole autobiografii Carry Nationové a odnesl ji do ložnice.

„Ještě jsi nečetla o její dceři,“ řekl jí. „V téhle roztomilé zkrácené verzi pro děti, kterou sis vybrala, se o Charlien nic nepíše.“ Listoval svojí knihou, dokud neobjevil pasáž, kterou hledal. Vrazil otevřenou knihu ženě přímo před obličej a potom si ji zase přisunul k sobě a začal nahlas číst. *„Přibližně v té době se stalo, že moje předražené dítě, potomek opileckého otce a rozrušené matky, začalo projevovat vyloženou nechuť ke křesťanství. Obávala jsem se o dceřinu duši a modlila se k Bohu, aby na ni seslal nějaký tělesný neduh, který by ji přiměl k tomu, aby Ho milovala a začala mu sloužit.“*

Harris klouzal prstem po dalších slovech v knize. „O týden později u Charlien propukla hrozná horečka,“ líčil své ženě. „Málem z toho umřela. A když se zotavila, uhnula jí část tváře. Měla v obličejí díru. Takovou, že jí skrz ni byly vidět zuby. Ale to bylo ještě štěstí. Protože potom se jí zablokovaly čelisti a ona by ani nemohla jíst, kdyby neměla tu díru v tváři, kterou jí prostrčili slámku.“ Dal si záležet, aby patřičně ztišil hlas. „Čelisti jí zůstaly zaklíněné osm let.“

Následovalo dlouhé ticho – ticho, v němž, jak Harris doufal, došlo na přehodnocení a lítost za dřívější unáhlené soudy. „To je ale hrozně ošklivý příběh,“ prohlásila jeho manželka. Vzala mu autobiografii z ruky a začala otáčet stránky.

„Že jo?“ Harris se svojí rukou vkroutil pod její. Nastalo ještě delší ticho. Harris zíral na strop. Byl jako krajina z nafouknuté pražené kukuřice, občas si na něm Harris dokázal představovat různé výjevy, ale teď na to byl příliš unavený. Místo toho si prohlížel velké pavučiny v rozích. Zítra přinese koště a vymete je. Potom vezme vysavač a vyluxuje drobky omítky, které opadají spolu s pavučinami, drobné vločky mléčného azbestu, jedovatý sníh, toxický prášek. Nic, s čím by si vysavač neporadil. Potom bude Harris potřebovat hadřík, aby otřel z nábytku prach, který tam vysavač rozvíří. A ten hadřík pak bude muset vyprat. A potom... Bylo to skoro jako počítání oveček. Harris začal klimbat.

„Nemyslíš si doufám, že se cokoliv z toho stalo jako následek Carryných modliteb,“ ozvala se jeho žena.

Harris se užasle probral. Paže už mu začínala brnět z toho, jak mu ji manželka přežela. Vyprostil ji zpod jejího těla. „Takže teď už je to Carry?“ zeptal se Harris. „Už si s ní i tykáme?“

„Vezmi si, v jakém náboženském prostředí vyrostla. Přece nevěříš, že by Bůh na malé děvčátko seslal takovou hrůzu proto, že ho o to její matka požádala?“

„Jaká matka by po něm něco takového chtěla?“ opáčil Harris. „O tohle tu přece jde, ne? Co by to bylo za příšernou matku.“

Harrisova manželka dál četla životopis. „Carry celé roky pracovala, aby vydělala na operaci,“ vysvětlovala mu.

„Já jsem tu knížku četl,“ připomněl jí, ale tím ji nezastavil.

„Ignorovala doktory, podle kterých šlo o beznadějný případ. Pokaždé když jí nějaký lékař tvrdil, že je to bezvýchodné, odešla a vydělala peníze na jiného.“ Ukázala mu v knize příslušné řádky.